

Respons

Forente Arabiske Emirater: Strafferett og domstoler

- Hvordan er den føderale straffeloven, de enkelte emiratenes egne straffelover og religiøs lovgivning (sharia) rangert i forhold til hverandre - har føderal straffelov forrang over de enkelte emiratenes egne straffelover?
- Hvordan er domstolene organisert?
- Hvilken plass har shariaprinsipper i strafferetten?
- Under hvilke vilkår kommer straffebestemmelsene i sharia til anvendelse?

De Forente Arabiske Emirater (FAE) er en føderasjon av syv eneveldig styrte monarkier; emirater. Innen det enkelte emirat er den politiske makten samlet hos herskeren, emiren. FAE består av emiratene Abu Dhabi, Ajman, Dubai, Fujaira, Ras al-Khaima, Sharja og Umm al-Quwain. Hovedstaden i FAE er Abu Dhabi.

Hvordan er den føderale straffeloven, de enkelte emiratenes egne straffelover og religiøs lovgivning (sharia) rangert i forhold til hverandre - har føderal straffelov forrang over de enkelte emiratenes egne straffelover?

De enkelte emiratene har ifølge Norges ambassade i Abu Dhabi (e-post mars 2014) ikke egne straffelover, men benytter en føderal straffelov. Dubai og Ras al-Khaima har valgt å stå utenfor det føderale rettssystemet, noe som vil si at de har egne domstoler. Domstolsystemet deres følger formatet med tre grener, se neste avsnitt.

Dubai og Ras al-Khaima har i teorien mulighet til å tolke den føderale straffeloven annerledes enn de føderale domstolene, men det er den samme loven som ligger til grunn i alle statene.

Hvordan er domstolene organisert?

FAE har tre grener av domstoler: sivilrettslige domstoler, strafferettslige domstoler og shariadomstoler. Shariaprinsipper ligger til grunn for rettsutøvelsen i alle tre grener. Dette skillet har man også i Dubai og Ras al-Khaima (Norges ambassade i Abu Dhabi, e-post mars 2014).

Egne shariadomstoler utgjør ifølge Norges ambassade i Abu Dhabi (2014) den ene av de tre grenene i domstolsystemet. De andre to grenene behandler sivile saker og kriminalsaker. Shariadomstolene har enerett på å behandle saker som angår familielivet. Dette gjelder blant annet skilsmisse, arv, foreldrerett og barnemishandlingssaker. På føderalt nivå kan shariadomstolen også behandle anker i kriminalsaker knyttet til for eksempel voldtekt, ran og promillekjøring.

Som regel vil en shariadomstol behandle saker der begge, eller i hvert fall minst én av partene, er muslimer. En ikke-muslim kan be om å få sin sak behandlet i en shariadomstol forutsatt at vedkommende blir representert av en emiratisk statsborger (Norges ambassade i Abu Dhabi 2014).

Hvilken plass har shariaprinsipper i strafferetten?

All føderal lovgivning, både privatrett og kriminalrett, er basert på shariaprinsipper. Alle lovene og straffesystemet gjelder for alle, uavhengig av nasjonalitet eller religiøs tilhørighet.

I den privatretslige lovgivningen kommer shariaprinsipper for eksempel til uttrykk i forbindelse med skilsmisse, barnefordelingssaker og ved arv. I strafferetten kommer de bl.a. til uttrykk i tilknytning til alkohol, utroskap, forbud mot økonomisk konkurs m.m. (Norges ambassade i Abu Dhabi, e-post mars 2014).

Under hvilke vilkår kommer straffebestemmelsene i sharia til anvendelse?

I dette spørsmålet må man ifølge ambassaden (e-post mars 2014) skille mellom sharialov som overordnet rettesnor for all lovgivning, og den delen av sharia som behandles i shariadomstolene.

Ifølge ambassaden (2014) kan shariadomstolene idømme piskeslag som straff for utroskap, prostitusjon, utenomekteskapelig seksuell omgang, graviditet utenfor ekteskapet, homoseksualitet, injurier og misbruk av alkohol og narkotika. Som hovedregel kan kun muslimer ilegges islamske straffer. Ikke-muslimer idømmes vanligvis sivilrettslige straffer som bøter eller fengselsstraff. Høyere rettsinstanser kan omgjøre eller omstøte en islamsk straff som er pålagt en ikke-muslim.

FAE praktiserer dødsstraff. Ved dødsstraff for drap vil det vanligvis være mulig å forhandle med offerets familie om å betale «blodpenger» i bytte mot «familiens tilgivelse» og omgjøring av dommen til fengselsstraff (Norges ambassade i Abu Dhabi 2014).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt

Respons Forente Arabiske Emirater: Strafferett og domstoler

som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlig kilde

- Norges ambassade i Abu Dhabi (2014, 8. mai). *Lov og rett i De forente arabiske emirater*. Abu Dhabi: Norges ambassade.

Dokumentet er ikke elektronisk tilgjengelig.

Muntlig kilde

- Norges ambassade i Abu Dhabi (2014). E-post 31. mars 2014.

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.